

PANORAMA MIASTA

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY SAMORZĄDU MIASTA TCZEWA
NR 8/323 • TCZEW • WRZESIEŃ 2018 r. ISSN 1234-5911

1,6 MLN ZŁ NA NADWIŚLAŃSKIE INWESTYCJE

W NUMERZE

Blisko 1,6 mln zł otrzymał Tczew z budżetu państwa na realizację nadwiślańskich inwestycji. Chodzi o park aktywności w niecce Czyżykowo, przebudowę placu zabaw na Bulwarze Nadwiślańskim i zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przy ul. Flisaków na Os. Staszica. 17 września umowę w tej sprawie podpisali wojewoda pomorski Dariusz Drelich i prezydent Tczewa Mirosław Pobłocki. – *Kolejne inwestycje nad Wisłą sprawią, że miasto stanie się jeszcze bogatsze w infrastrukturę do wypoczynku i rekreacji, służącą wszystkim mieszkańcom* – mówi prezydent Tczewa.

Więcej na str. 3 ➔

- Prezydent RP uczcił obrońców tczewskich mostów
- Nowy teren rekreacyjny na Os. Bajkowym otwarty
- Tczew w programie pilotażowym e-biletu
- Nagrody dla najzdolniejszych czekają
- Tczew ma nowy mural

DODATEK
Podsumowujemy
kadencję
2014-2018

NOWY SPRZĘT DLA TCZEWSKIEJ JEDNOSTKI OSP

Sprzęt ratowniczy o wartości blisko 66 tys. zł otrzymali strażacy z tczewskiej jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.

Prezydent Tczewa przekazał strażakom nowy sprzęt

Tczewscy strażacy otrzymali:

- defibrylator AED
- zestaw ratownictwa technicznego składający się z rozpieracza ramieniowego z akcesoriami, nożyc hydraulicznych do cięcia, agregatu zasilającego do narzędzi hydraulicznych i zestawu węży hydraulicznych o dł. 10 m.

Nowy sprzęt został strażakom przekazany 7 września. Na ręce **Mariana Lewandowskiego**, komendanta Ochotniczej Straży Pożarnej przekazał go prezydent Tczewa **Mirosław Pobłocki**. – Niech wam dobrze służy dla ratowania mieszkańców naszego miasta i powiatu – powiedział prezydent **M. Pobłocki**.

Zakup współfinansowany jest ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości oraz z budżetu miasta Tczewa. Wartość sprzętu to ok. 66 tys. zł.

M.M.

Ilu nas jest?

Na początku września br. w Tczewie zameldowanych było 57 252 osób, w tym 55 943 na pobyt stały i 1309 na pobyt czasowy. Od początku sierpnia ubyło 9 osób.

Zapraszamy na stronę: www.wrotatczewa.pl

ważne informacje
przyjazna nawigacja
innovacyjne możliwości

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt finansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

PANORAMA MIASTA BIULETYN INFORMACYJNY SAMORZĄDU MIASTA TCZEWA

RADA PROGRAMOWA:

PRZEWODNICZĄCY – **Kazimierz Ickiewicz**

CZŁONKOWIE – **Adam Urban, Katarzyna Mejna,
Rajmund Dominikowski, Józef Cichon**

REDAKTOR NACZELNA – **Małgorzata Mykowska**

REDAGUJE:

Urząd Miejski w Tczewie ☎ 58 77-59-300,
Biuro Rzecznika Prasowego ☎ 58 77-59-322

NAKLAD: 8 000 egzemplarzy

DRUK: **Wydawnictwo Bernardinum sp. z o.o.**

XLV SESJA

Porządek obrad XLV sesji Rady Miejskiej w Tczewie na dzień 27 września 2018 r. (czwartek) o godz. 10.00 w sali konferencyjnej im. F. Fabicha w Urzędzie Miejskim w Tczewie (ul. 30 Stycznia 1)

I. Część pierwsza:

1. Otwarcie sesji i powitanie gości.
2. Sprawdzenie obecności radnych.
3. Przedstawienie proponowanego porządku obrad sesji.
4. Przyjęcie protokołu z sesji Rady Miejskiej w Tczewie z 30 sierpnia 2018 r.
5. Informacja z działalności Prezydenta Miasta Tczewa za wrzesień 2018 r.
6. Informacja z interpelacji zgłoszonych przez radnych w okresie od 30 sierpnia do 26 września 2018 r.

II. Część druga:

7. Raport o stanie realizacji zadań oświatowych miasta Tczewa w roku szkolnym 2017/2018.
8. Informacja o funkcjonowaniu spółek prawa handlowego, w których Gmina Miejska Tczew posiada udziały za 2017 rok oraz za I półrocze 2018 roku.
9. Informacja z wykonania budżetu miasta Tczewa za I półrocze 2018 r.
10. Informacja o przebiegu wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury za I półrocze 2018 r.
11. Informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej za I półrocze 2018 r.
12. Przedstawienie protokołu nr 3/2018 z kontroli przeprowadzonej przez zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tczewie.
13. Podjęcie uchwał w sprawie:
  - 13.1 przyjęcia Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Gminy Miejskiej Tczew na lata 2018-2023,
  - 13.2 uchwalenia Programu Współpracy Gminy Miejskiej Tczew z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019,
  - 13.3 zmian w budżecie miasta Tczewa na 2018 rok,
  - 13.4 zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Tczewa na lata 2018-2033,
  - 13.5 emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
  - 13.6 przyjęcia programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.
14. Zgłaszanie interpelacji, zapytań oraz wniosków.
15. Wolne wnioski, informacje oraz oświadczenia (podziękowania, życzenia itp.).

Porządek sporządzono 13 września br.

TUTAJ BEZPŁATNIE ZAMIEŚCISZ OGŁOSZENIA WYBORCZE

Na terenie Tczewa wyznaczone zostały miejsca przeznaczone na bezpłatne umieszczanie urzędowych obwieszczeń wyborczych i plakatów komitetów wyborczych w wyborach do rady miejskiej, rady powiatu, sejmiku województwa i prezydenta miasta. Wybory odbędą się 21 października.

Wyznaczonych zostało 30 miejsc:

- słupy ogłoszeniowe przy ul. Łąkowej i Czyżykowskiej
- tablice tymczasowe: ul. 1 Maja, ul. Dąbrowskiego, ul. Kołłątaja, ul. Wojska Polskiego, ul. Sobieskiego, ul. Mieszka I, ul. Zwycięstwa, ul. Armii Krajowej, ul. Ceglarska, ul. Bema, ul. Konarskiego, ul. 30 Stycznia, ul. Pionierów, ul. Elżbiety, ul. Kazimierza Wielkiego, ul. Broniewskiego, ul. Braci Grimm, ul. Brzechwy (rowerodrom), ul. Rokicka (skwer Jana Pawła II), ul. Topolowa (Szkoła Podstawowa nr 12), ul. Andersena (Park Piotrowo), ul. Nałkowskiej (przed kościołem), Skwer Kopernika (za arkadami), ul. Jagiełły (przy budynku nr 2), ul. Jedności Narodu (przy budynku nr 4), ul. Harcerska (przy placu zabaw), pl. Hallera, ul. Żwirki (parking na targowisku).

TCZEW MA NOWY MURAL

Na budynku przy ul. Armii Krajowej 61 widnieje już nowy mural. Autorem projektu jest znany tczewski artysta Jarosław Kukowski.

O lokalizacji i projekcie zdecydowali mieszkańcy. Najpierw w drodze głosowania wyłoniona została lokalizacja – blok przy ul. Armii Krajowej 61. Przez dwa tygodnie sierpnia trwało natomiast głosowanie internetowe na projekt muralu. Internauci mieli do wyboru 10 propozycji. Najwięcej głosów uzyskała propozycja Jarosława Kukowskiego.

Autor projektu wysoko ocenił konkurencyjne prace, podkreślając, że wszystkie były bardzo pracowite.

– Mój projekt powstał na podstawie dwóch malowanych ręcznie obrazów – powiedział **J. Kukowski** – Bardzo pomógł mi **Rafał Grzenkowski**. – Cieszę się, że tczewianie docenili ten projekt i tak licznie włączyli się w głosowanie.

Artysta został nagrodzony przez prezydenta Tczewa **Mirosława Pobłockiego**, nagrodą w wysokości 2 tys. zł. J.

Mural przy ul. Armii Krajowej 61

Kukowski zadeklarował, że nagrodę przeznaczy na cel charytatywny.

– Dziękuję za Pana zaangażowanie w działania na rzecz upiększania Tczewa. Dzięki Panu pojawiło się kolejne ciekawe miejsce, a wielu tczewian

odkrywa swoje miasto na nowo – powiedział prezydent.

Mural wykonała firma Good Looking Studio z Warszawy.

To pierwszy w Tczewie trójwymiarowy mural.

M.M.

1,6 MLN ZŁ NA NADWIŚLAŃSKIE INWESTYCJE

Blisko 1,6 mln zł otrzymał Tczew z budżetu państwa na realizację nadwiślańskich inwestycji.

Fundusze zostaną wykorzystane na realizację programu „Narodowe dziedzictwo tczewskich terenów nad Wisłą przywracamy społeczności miasta”. Chodzi o park aktywności w niecce Czyżykowskiej, przebudowę placu zabaw na Bulwarze Nadwiślańskim i zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przy ul. Flisaków w Tczewie – na Os. Staszica.

17 września w Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku, umowę w tej sprawie podpisali wojewoda pomorski **Dariusz Drelich** i prezydent Tczewa **Mirosław Pobłocki**.

– Otrzymaliśmy pieniądze na dofinansowanie rozbudowy trzech terenów rekreacyjnych położonych nad Wisłą – niecki czyżykowskiej, Bulwaru Nadwiślańskiego oraz terenu w rejonie ul. Flisaków na Os. Staszica – tłumaczy **Mirosław Pobłocki**, prezydent Tczewa. – Te blisko 1,6 mln zł zostało nam przekazane bezpośrednio z budżetu państwa, dzięki inicjatywnie poselskiej **Kazimierza Smolińskiego**. Kolejne inwestycje nad Wisłą sprawią, że miasto stanie się jeszcze bogatsze w infrastrukturę do wypoczynku i rekreacji, służącą wszystkim mieszkańcom.

Dotacja wykorzystana zostanie jeszcze w tym roku. Pieniądze zostaną oficjalnie włączone do budżetu miasta, korektą budżetową podczas najbliższej sesji Rady Miejskiej.

M.M.

21 PAŹDZIERNIKA – WYBORY SAMORZĄDOWE

W niedzielę 21 października w całej Polsce wybieramy radnych do rad gminnych, powiatowych, do sejmików samorządowych oraz wóldarzy miast i gmin.

Tczewianie głosować będą w 28 obwodach wyborczych (w tym w 3 zamkniętych – w szpitalach). **Lokale wyborcze czynne będą w godz. 7.00-21.00**

Urząd Miejski w Tczewie informuje, że osoby niepełnosprawne, które w dniu wyborów do Sejmiku Województwa Pomorskiego, Rady Powiatu Tczewskiego, Rady Miejskiej w Tczewie oraz Prezydenta

Miasta Tczewa, zarządzonych na dzień 21 października 2018 r., chcą skorzystać z transportu samochodem przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych i pomocy pracowników Urzędu Miejskiego (tj. zniesienia wózka inwalidzkiego z mieszkania, wniesieniu wózka inwalidzkiego do mieszkania, prowadzenia z wyższych pięter budynku osób poruszających się o kulach) do siedziby obwodowej komisji wyborczej, proszone są o zgłoszenie takiej potrzeby do Urzędu Miejskiego w Tczewie **do piątku, 19 paź-**

dziernika 2018 r. do godz. 14.00 pod nr tel. 58 77 59 309 lub 58 77 59 307.

Jednocześnie informujemy, że w dniu wyborów **21 października 2018 r.** wyborcy niepełnosprawni mogą zgłaszać pod nr tel. **507 130 496** chęć udziału w głosowaniu bezpośrednio do kierowcy pojazdu (samochód Renault Trafic GTC 04967) w **godz. od 12.00 do 15.00 i od 17.00 do 20.00**, jednak osoby te muszą z mieszkania dotrzeć do podstawionego pojazdu we własnym zakresie lub przy pomocy członków rodziny.

NIE WIESZ, GDZIE GŁOSOWAĆ – SPRAWDŹ W INTERNECIE

Na miejskiej stronie, utworzonej specjalnie na czas wyborów: www.wybory.tczew.pl można znaleźć wszystkie ważne informacje dotyczące głosowania, każdy wyborca może odnaleźć swój okręg, obwód i lokal wyborczy oraz siedzibę obwodowej komisji wyborczej.

„Pro Domo Trsoviensi” ZGŁOŚ KANDYDATA

Do 30 września na ręce przewodniczącego Rady Miejskiej można kierować wnioski o przyznanie Medalu „Pro Domo Trsoviensi”.

Medal można przyznawać za działalność naukową, gospodarczą, społeczną, kulturalną i sportową oraz inne osiągnięcia promocyjne, przydające miastu splendoru lub wyraźne korzyści mieszkańcom. Może być przyznawany mieszkańcom miasta oraz osobom spoza Tczewa.

Kandydatów do wyróżnienia zgłaszają instytucje, organizacje, zakłady pracy i inne formalnoprawne zbiorowości oraz grupy składające się z co najmniej 30 mieszkańców Tczewa. Do wniosku należy dołączyć szczegółowe uzasadnienie. Złożone wnioski trafiają do przewodniczącego Rady Miejskiej, który sprawdzi, czy spełniają one wymogi formalne. Jeśli tak – wnioski kierowane są do komisji stałych Rady – do konsultacji i zaopiniowania. Dopiero po zaopiniowaniu wniosków przez wszystkie komisje Rady Miejskiej, przewodniczący kieruje te pozytywnie zaopiniowane do Kapituły Medalu „Pro Domo Trsoviensi”. Dniem wręczenia medalu jest Dzień Tczewa, przypadający 30 stycznia.

PILOTAŻ WSPÓLNEGO BILETU ELEKTRONICZNEGO – TAKŻE W TCZEWIE

W Urzędzie Marszałkowskim w Gdańsku podpisane zostały umowy o przystąpieniu do pilotażu tzw. wspólnego biletu dla Pomorza. Umowy podpisali przedstawiciele Gdańska, Gdyni, Słupska, Tczewa, Starogardu Gd. oraz Urzędu Marszałkowskiego jako podmiotu organizującego przewozy kolejowe na terenie województwa

Testy systemu rozpoczną się już we wrześniu. Będą prowadzone w: Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Słupsku, **Tczewie** i Starogardzie Gdańskim. Testy mają przyzwyczaić podróżnych do nowej technologii. Pomogą również ustalić, czy system łączności działa bez przeszkód, czy jest przyjazny i intuicyjny.

Pojazdy komunikacji publicznej zostaną oznakowane kodami QR. Na razie system nie będzie posiadać modułu sprzedaży biletów. Testy będą prowadzić specjalnie przeszkolone osoby. Testerzy zostaną podzieleni na trzy grupy. Pierwsza będzie miała do realizacji wyznaczone scenariusze podróży np. z przesiadkami pomiędzy konkretnymi pojazdami czy na konkretnej trasie. Zadaniem drugiej będzie sprawdzenie, jak system zachowywać się będzie przy

MATERIAŁY PRASOWE URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO
W OJ. POMORSKIEGO

zwykłych codziennych przejazdach. Ostatnią grupę stanowić będą osoby, których zadaniem będzie sprawdzenie, jak system zachowa się przy podróżach międzynarodowych z Polski do Szwecji.

Wprowadzenie e-biletu ma ułatwić pasażerom korzystanie z różnych rodzajów transportu publicznego. Pasażer wsiadając do pojazdu będzie musiał mieć przy sobie jedynie urządzenie, które pozwoli systemowi go rozpoznać – może to być aplikacja w telefonie albo specjalna karta. Dalej system będzie działał już sam. Przeliczy przejechane przystanki, dopasuje taryfę, naliczy należne ulgi

(odpowiednie dla pojazdów komunikacji autobusowej czy dla pociągów), a następnie podsumuje opłaty.

Dzięki takiemu rozwiązaniu, pasażer korzystający z kilku środków transportu publicznego (np. tramwaju, pociągu i autobusu) nie będzie musiał kupować kilku różnych biletów.

Zaprojektowaniem, realizacją i wdrożeniem Platformy Zintegrowanych Usług Mobilności zwanej potocznie e-biletem jest spółka InnoBaltica, której głównymi właścicielami są: województwo pomorskie, miasto Gdańsk i miasto Gdynia.

M.M.

17 WRZEŚNIA – UROCZYSTOŚCI PRZY POMNIKU OFIAR STALINIZMU

Tczewianie uczcili 79. rocznicę napaści sowieckiej na Polskę. Przy pomniku ofiar stalinizmu złożono kwiaty i zapalono znicze.

Na uroczystość przybyli mieszkańcy Tczewa, samorządowcy, kombatancki, parlamentarzyści, harcerze, dzieci i młodzież szkolna, duchowieństwo, przedstawiciele instytucji i stowarzyszeń.

O tragicznych wydarzeniach z 17 września 1939 r. przypomnieli prowadzący uroczystość **Krzysztof Korda**, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej.

17 września 1939 r. o świcie, łamiąc polsko-sowiecki pakt o nieagresji, bez wypowiedzenia wojny, Armia Czerwona wkroczyła na teren Polski. Atak na Polskę był realizacją tajnych

Kwiaty pod pomnikiem złożyli m.in. kombatancki

ustaleń zawartych w pakcie Ribbentrop-Mołotowa.

Rosjanie zaatakowali niespodziewanie. Zaskoczeni Polacy nie byli w stanie stawić

czoła przeważającym siłom radzieckim. Propaganda sowiecka określała agresję na Polskę jako „wyprawę wyzwolenczą” w obronie „ludności zachodniej Ukrainy i zachodniej Białoru-

si”. W wyniku tych działań, do niewoli sowieckiej trafiło ponad pół miliona polskich żołnierzy. Miejsce miały także masowe deportacje polskich obywateli. Armia Czerwona dopuściła się licznych zabójstw i mordów, zarówno na jeńcach wojennych, jak i na ludności cywilnej. O wielu z nich słuch zaginął na długie lata.

Wiersz Zbigniewa Herberta wyrecytowała uczennica Szkoły Podstawowej nr 7 – **Zosia Sawczak**. Za ofiary sowieckiej napaści na Polskę modlił się ks. **Adam Gadomski**, proboszcz parafii pw. Podwyższenia Krzyża Św.

Uczestnicy uroczystości złożyli pod pomnikiem kwiaty i zapalili znicze.

M.M.

NA BAJKOWYM POWSTAŁ NOWY TEREN REKREACYJNY

Boisko, plac zabaw, ścieżki dla rolkarzy, urządzenia do ćwiczeń – to nowe miejsce wypoczynku na Os. Bajkowym.

Teren znajduje się między blokami, przy ul. Andersena. To jedna z tegorocznych inwestycji miejskich. Na 5 tys. m² powstało boisko ze sztuczną trawą, do gry w piłkę nożną i koszykówkę. Jest ogrodzony plac zabaw na najmłodszych dzieci, są też zestawy urządzeń do ćwiczeń dla nieco starszych i dla dorosłych. Są ścieżki dla rolkarzy i rowerzystów, stół do gry w ping-ponga, ławki, kosze na śmieci, stojaki rowerowe, na nawet psia toaleta i oczywiście oświetlenie.

Piknik rodzinny, zorganizowany 16 września przez prezydenta Tczewa **Mirosława Półlockiego**, był symboliczną inauguracją nowego terenu rekreacyjnego. Na otwarciu, w niebo pofrunęły napełnione he-

M. MYKOWSKA (3)

lem balony, wypuszczone przez prezydenta i małych użytkowników placu zabaw.

Podczas festynu na dzieci czekało mnóstwo atrakcji. Były konkurencje sportowe, które poprowadził radny **Krzysztof Bejgrowicz**. Były gry, zabawy, konkursy, malowanie twarzy, zaplatanie warkoczów. Dla

dzieci przygotowaliśmy słodki poczęstunek, popcorn, watek cukrową. W „strefie malucha” bezpiecznie bawili się najmłodszy. Oprawę muzyczną, czyli dziecięcy zestaw przebojów przygotował **DJ Marczyk**.

– Zależy mi, aby w każdej dzielnicy znajdował się teren do wypoczynku i rekreacji i coraz

więcej takich inwestycji realizujemy – mówi **Mirosław Półlocki**, prezydent Tczewa. – Nie chodzi tutaj wyłącznie o place zabaw, ale miejsca atrakcyjne dla dzieci, nastolatków, dorosłych, seniorów, dla całych rodzin. Osiedle Bajkowe to jedno z najmłodszych tczewskich osiedli, mieszka tu sporo rodzin z dziećmi, dla których ważny jest aktywny wypoczynek.

Pomysł utworzenia w tym miejscu terenu rekreacyjnego wyszedł od mieszkańców. To oni uznali, że nie chcą tu kolejnego bloku, ale wolą coś zupełnie innego. – Dzięki Budżetowi Obywatelskiemu powstał projekt, a następnie z ogólnego budżetu sfinansowaliśmy inwestycję. Wierzę, że będzie ona dobrze służyć mieszkańcom. Już teraz widać, że chętnie spędzają tu czas – mówi prezydent **Mirosław Półlocki**.

M.M.

INWESTYCJE DROGOWE NA FINISZU

Do końca zbliżają się największe tegoroczne inwestycje drogowe – przebudowa kolejnego odcinka ul. Gdańskiej oraz ul. Orzeszkowej.

W tym roku realizowany jest trzeci etap przebudowy ul. Gdańskiej, na odcinku 300 metrów od skrzyżowania z ul. Chłodną do skrzyżowania z al. Zwycięstwa i ul. Pomorską. Koszt inwestycji to 7,5 mln zł, a jej zakończenie planowane jest na październik br.

W drugiej połowie września prace koncentrowały się wykonywaniu podbudowy i warstwy wiążącej, górnej warstwy ścieralnej

M. MYKOWSKA

Kończy się remont ul. Orzeszkowej

nawierzchni ulicy oraz nawierzchni ścieżki rowerowej. Trwały prace brukarskie i porządkowe na całym remontowanym odcinku.

Końca dobiega remont ul. Orzeszkowej na Czyżkowie. Przy ulicy znajdują się również miejsca parkingowe. Ta jednokierunkowa

ulica łączy pętlę autobusową przy ul. Konarskiego z ul. Ceglarską. Koszt inwestycji to 1,6 mln zł. Zgodnie z umową, prace powinny się zakończyć w połowie października. W połowie września trwały prace porządkowe, wykończeniowe i instalacja oświetlenia.

Nowe miejsca parkingowe wykonywane są przy ul. Orkana, rozpoczął się remont chodnika oraz perli autobusowej przy ul. Czatkowskiej. Termin zakończenia tych inwestycji upływa w listopadzie.

Inwestycje drogowe realizowane są przez Zakład Usług Komunalnych.

M.M.

Krótko

Rozpoczął się rok szkolny

3 września uczniowie wrócili do szkół. W dziewięciu samorządowych szkołach podstawowych w Tczewie uczy się będzie łącznie 5967 dzieci w 272 oddziałach. 639 uczniów uczęszcza do klas pierwszych, a 459 do klas gimnazjalnych (III kl.), 285 do klas zerowych:

- SP 1 – 647 uczniów, w tym 60 w kl. I i 170 w klasach gimnazjalnych
- SSP 2 – 811 uczniów, w ty. 74 w kl. I oraz 81 w klasach gimnazjalnych
- SP 4 – 840 uczniów, w tym 75 w kl. I i 208 w klasach gimnazjalnych
- SP 5 – 479 uczniów, w tym 63 w kl. I
- SP 7 – 371 uczniów, w tym 50 w kl. I
- SP 8 – 318 uczniów, w tym 31 w kl. I
- SP 10 – 716 uczniów, w tym 66 w kl. I
- SP 11 – 680 uczniów, w tym 100 w kl. I
- SP 12 – 1105 uczniów, w tym 120 w kl. I.

W szkołach podstawowych funkcjonuje 26 klas integracyjnych (w SSP 2, SP 4, SP 10), 23 klasy sportowe (SSP 2, SP 4, SP 10, SP 12), 1 klasa terapeutyczna dla dzieci z problemami w nauce (klasa gimnazjalna w SSP 2).

M.M.

NAJZDOLNIEJSI UCZNIOWIE I STUDENCI – NAGRODY CZEKAJĄ

Najzdolniejsi uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz studenci mogą się ubiegać o nagrody prezydenta Tczewa. Nagrody przyznawane są w ramach Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży.

Pula nagród to 20 tys. zł. W ubiegłym roku nagrodę otrzymało 22 młodych tczewian. Nagrodę przyznaje się w roku szkolnym, w którym złożono wniosek za wybitne osiągnięcia w nauce oraz wybitne osiągnięcia artystyczne.

Prawo do ubiegania się o nagrodę za wybitne osiągnięcia w nauce przysługuje uczniom:

1. szkół podstawowych, w tym klas gimnazjalnych, którzy są laureatami lub finalistami wojewódzkich konkursów przedmiotowych i posiadają co najmniej dobrą ocenę z zachowania,
2. szkół ponadpodstawowych, którzy są laureatami lub finalistami olimpiad o zasięgu ogólnopolskim (zawody centralne) i posiadają co najmniej dobrą ocenę z zachowania.

Prawo do ubiegania się o nagrodę za wybitne osiągnięcia w nauce przysługuje studentom, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

1. posiadają znaczące osiągnięcia, wykraczające poza program nauczania szkoły wyższej i wykazują się aktywnością w tym zakresie, przy czym za osiągnięcia

nięcia i aktywność uważa się w szczególności:

- współpracę z innymi ośrodkami akademickimi lub naukowymi potwierdzoną efektami naukowo – badawczymi,
  - publikację w czasopiśmie naukowych.
2. zaliczyli w terminie określonym w regulaminie uczelni, co najmniej pierwszy rok studiów,
  3. uzyskali w okresie zaliczonego roku studiów średnią ocen nie niższą niż 4,8,
  4. uzyskali wpis na kolejny rok studiów lub wpis świadczący o zakończeniu studiów,
  5. nie przebywają na urlopie dziekańskim,
  6. nie powtarzali i nie powtarzają roku.

Prawo do ubiegania się o nagrodę za wybitne osiągnięcia artystyczne przysługuje uczniom i studentom, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- zyskali czołowe miejsca (od I do III) w konkursach, przeglądach i festiwalach o zasięgu co najmniej ogólnopolskim,
- są autorami znaczących wydarzeń artystycznych oraz posiadają co najmniej dobrą ocenę z zachowania (uczniowie), a w przypadku studentów – nie przebywają na urlopie dziekańskim, nie powtarzali i nie powtarzają roku.

Z wnioskami o nagrodę mogą występować:

- dyrektorzy – dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych

– rodzice uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych

– pełnoletni uczniowie szkół ponadgimnazjalnych lub ich absolwenci

– studenci

– dyrektorzy: Miejskiej Biblioteki Publicznej, Centrum Kultury i Sztuki, Fabryki Sztuk, Szkoły Muzycznej w Tczewie

– organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, kluby dla swoich członków będących uczniami lub studentami.

Wniosek o nagrodę powinien zawierać uzasadnienie, z wyszczególnieniem osiągnięć kandydata ubiegającego się o nagrodę. Do wniosku należy dołączyć:

– potwierdzoną kopię świadectwa (indeksu), kartę ocen semestralnych wystawioną przez dyrektora szkoły/dziekana wyższej uczelni

– potwierdzone kopie dokumentów wskazujących na szczególne wyniki w nauce, osiągnięcia edukacyjne, artystyczne.

Wnioski należy złożyć do **31 października** br.

Regulamin przyznawania nagrody określa uchwała Rady Miejskiej w Tczewie nr VI/33/2007 z 29 marca 2007 r. oraz zmieniająca ją Uchwała Nr XLVII/408/2010 z 24 czerwca 2010 r. Uchwały dostępne są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej; www.bip.tczew.pl. Informacji zasięgnąć można także w Wydz. Edukacji UM.

ABY PIERWSZAKI BYŁY BEZPIECZNE

700 odblasków poprawi bezpieczeństwo pierwszaków z tczewskich szkół podstawowych.

Co roku, w trosce o bezpieczeństwo najmłodszych, prezydent Tczewa **Mirosław Poblöcki** przekazuje uczniom pierwszych klas szkół podstawowych breloczki odblaskowe. Odblaski można przypiąć do tornistra, kurtki itp. Uczniowie otrzymują je podczas zajęć dotyczących bezpieczeństwa na drodze, które prowadzone są przez policjantów z Komendy Powiatowej Policji w Tczewie. W tym roku przekazujemy 700 kolejnych odblasków.

Prezydent Tczewa **Mirosław Poblöcki** przekazał ogromną paczkę z odblaskami na ręce mł. insp.

Mariusza Cybulskiego, zastępcy komendanta KPP w Tczewie.

– Bezpieczeństwo dzieci to nasz priorytet – podkreśla **Mirosław**

Poblöcki, prezydent Tczewa. – Odblaski to drobny element, ale sprawia, że dziecko jest widoczne na drodze, a to w połączeniu z wiedzą, jaką przekazują dzieciom policjanci czy

strażnicy miejscy, jest bardzo ważne dla ich bezpieczeństwa.

Jak powiedział komendant **M. Cybulski**, w tym roku tczewska policja wdraża autorski program edukacyjny, który ma na celu poprawę bezpieczeństwa dzieci nie tylko w drodze do szkoły. Chcemy ich także nauczyć, jak powinny się zachowywać, gdy np. są same w domu. W program zaangażowani są m.in. nasi dzielnicowi

Również Straż Miejska prowadzi, jak co roku, działania „Bezpieczna droga do szkoły” kontrolując m.in. oznakowanie w sąsiedztwie szkół oraz prowadząc zajęcia z uczniami.

M.M.

RAZEM CZYTAŁIŚMY „PRZEDWIOŚNIE”

„Gdzie są twoje szklane domy” – m.in. te słowa z powieści Stefana Żeromskiego usłyszeliśmy 8 września na skwerze przy ul. Żwirki.

Wszystko to za sprawą ogólnopolskiej akcji „Narodowe Czytanie”, w której Tczew bierze udział od samego początku. Tym razem czytaliśmy „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego.

Narastanie nastrojów rewolucyjnych, zaostrzanie się napięć społecznych, szerzenie ideologii komunistycznej, palące problemy społeczno-polityczne, proces stopniowego odradzania się państwa polskiego, w tle perypetie oraz burzliwe losy Cezarego Baryki, niepowtarzalna atmosfera dworu szlacheckiego, bale, rauty, spacer, miłosne uniesienia. A wszystko to w jednej, jakże ważnej dla Polski i Polaków powieści.

Do wspólnego czytania, które odbyło się na Suchostrzygach, na skwerze przy fontannie, zaprosił prezydent **Mirosław Pobłocki**, przewodniczący Tczewa oraz **Krzysztof Korda** – dyrektor i pracownicy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tczewie.

M. MYKOWSKA (3)

Niektórzy przynieśli własne egzemplarze powieści Żeromskiego, aby dołączyć do czytających

Na skwerku zebrała się spora grupa tczewian, którzy korzystając z pięknej pogody, chętnie przysłuchiwali się lekturze.

Czytanie fragmentów powieści Stefana Żeromskiego rozpoczął

prezydent Mirosław Pobłocki, następnie wysłuchaliśmy pracowników biblioteki, a potem czytać mógł każdy, kto miał na to ochotę. Część osób przyszła z własnymi książkami,

ale sporo egzemplarzy miała też do dyspozycji biblioteka. Odbył się także konkurs, w którym można było popisać się widzą na temat czytanego dzieła.

M.M.

Wśród czytających powieść był prezydent Tczewa M. Pobłocki

Nawet najmłodszych zainteresowały losy Cezarego Baryki

NOWOŚCI KSIĄŻKOWE – BIBLIOTEKA CZEKA NA PROPOZYCJE

W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Miejska Biblioteka Publiczna w Tczewie po raz kolejny otrzymała dofinansowanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zakup nowości wydawniczych.

Dzięki pozyskanej dotacji, w wysokości 33 tys. złotych, filie biblioteczne wzbogacą się o nowe, zróżnicowane gatunkowo

pozycje książkowe, wśród nich między innymi wydawnictwa popularnonaukowe, powieści, poradniki, tomiki poetyckie, lektury, publikacje przeznaczone dla młodszych czytelników.

To jednak nie wszystko. Pragnąc poznać oczekiwania osób korzystających z bibliotecznych zasobów, tczewska książnica zaprasza zainteresowa-

nych do zgłaszania propozycji zakupu konkretnych tytułów. **Sugestie można przesyłać mailem na adres: propozycje@biblioteka.tczew.pl w terminie do 30 września bądź zgłaszać osobiście w filiach biblioteki.** Pracownicy rozpatrzą nadesłane wnioski i w miarę możliwości dokonają zakupu najbardziej oczekiwanych i najczęściej zgłaszanych publikacji.

O zakupie nowości wydawniczych Miejska Biblioteka Publiczna w Tczewie poinformuje w lokalnych mediach, na stronie internetowej biblioteka.tczew.pl oraz profilu facebookowym www.facebook.com/mbptczew. Na propozycje mieszkańców zostanie przeznaczona kwota w wysokości do 10 proc. całego dofinansowania.

(MBP)

Straż Miejska w sierpniu

W sierpniu 2018 r. tczewska Straż Miejska odnotowała 884 interwencje, w tym 517 zgłoszonych przez mieszkańców i przedstawicieli instytucji, 110 – od operatorów monitoringu, 106 – zgłoszonych przez dyżurnych Komendy Powiatowej Policji w Tczewie oraz 151 – to interwencje własne strażników.

- Przewieziono 10 osób z upojeniem alkoholowym: 5 – do miejsca zamieszkania, 2 – do pogotowia socjalnego w Elblągu, 1 – do policyjnej izby zatrzymań, 2 – do stowarzyszenia na rzecz osób bezdomnych w Gdańsku i Nowym Stawie.

- Osadzeni w Areszcie Śledczym w Starogardzie Gdańskim wykonywali prace porządkowe na terenie Tczewa. Prace prowadzone były m.in. na Nowym Mieście, Os. Witosa, Os. Bajkowym, Os. Staszica, na Suchostrzygach, Czyżkowie, na Starym Mieście.

Zebrano łącznie 54 worki odpadów oraz pół przyczepy skoszonej trawy. Ponadto uprzątnięto śmieci po osobach bezdomnych (w tym odpady wielkogabarytowe).

- Dzielnicowi strażnicy miejscy działający na osiedlach Suchostrzygi i Bajkowym podjęli 29 interwencji własnych oraz 53 zlecone (przez administrację i mieszkańców osiedli, dyżurnych SM), nałożyli 13 mandatów karnych na łącznie 1200 zł, wystawili 6 wezwań dla sprawców wykroczeń drogowych oraz 41 osób pouczyli.

Na terenie Os. Garnuszewskiego i Zatorza dzielnicowi podjęli 14 interwencji własnych oraz 90 zleconych, nałożyli 10 mandatów karnych na łącznie 1200 zł, wystawili 1 wezwanie dla sprawcy wykroczenia drogowego oraz 9 osób pouczyli.

Interwencje dzielnicowych dotyczą głównie spraw porządkowych, spożywania alkoholu w miejscach publicznych, wykroczeń drogowych.

- Doprowadzono do usunięcia długo nieużytkowanych pojazdów i wraków: Daewoo z ul. Jagiellońskiej, Opla z ul. Jedności Narodu, VW z ul. Orzeszkowej.

- Do Komendy Powiatowej Policji przekazano materiały z monitoringu dotyczące: narażenia na utratę mienia (4.08), kradzieży mienia (6, 7.08), uszkodzenia mienia (8, 24.08), kolizji drogowej (16, 20, 22.08).

- Przeprowadzono działania dotyczące egzekwowania od właścicieli psów niezgodnego z przepisami wyprowadzania czworonogów i sprzątania po nich. Przeprowadzono 24 interwencje. Pouczono 7 osób. 9 –krotnie zgłoszono do ochroniarza informację o psach bez opieki.

STRAŻ MIEJSKA – OD 27 LAT DBA O PORZĄDEK

M. MYKOWSKA

Od 2010 r. – 29 sierpnia strażnicy miejscy i gminni obchodzą swoje święto. Z tej okazji wyróżniają się tczewscy funkcjonariusze otrzymali nagrody i awanse.

Ze strażnikami spotkali się wiceprezydenci Tczewa **Adam Burczyk** i **Adam Urban** oraz sekretarz miasta **Katarzyna Mejna**. – Bardzo dobrze oceniamy waszą pracę i dziwięm niektóre głosy lub działania innych miast zmierzające do likwidacji tej formacji – powiedział wiceprezydent **Adam Burczyk**. – Jesteście

w naszym mieście niezbędni dla utrzymania porządku i dobrze postrzegani przez tczewian. Cieszę się z waszych wyników, z waszej pracy i obecności tam, gdzie jesteście potrzebni. Dziękuję za to, co robicie dla miasta.

Z okazji święta, prezydent Tczewa **Mirosław Poblöcki** przyznał nagrody i awanse wyróżniającym się strażnikom.

Tczewska straż miejska funkcjonuje od 27 lat. Obecnie w jej skład wchodzi 28 strażników.

M.M.

Nagrody za wzorową służbę otrzymali:

Jarosław Stachowicz
 Maria Śmiełowska
 Zbigniew Moder
 Ryszard Wegiera
 Monika Fabich
 Wiesław Zblewski
 Sławomir Sokołowski
 Artur Galikowski
 Arkadiusz Grabowski
 Tomasz Matuszczak
 Ewa Wierzba
 Wojciech Kamiński
 Mariusz Kuriata
 Zenon Oroń
 Joanna Trojanowska
 Dawid Weisbrot
 Paweł Rymuza
 Ewa Neumann
 Tomasz Lewandowski
 Grażyna Biłska–Górska.

Awansę otrzymali:

Monika Fabich
 Mariusz Kuriata
 Paweł Rymuza
 Tomasz Lewandowski
 Grażyna Biłska–Górska
 Wojciech Kamiński
 Zenon Oroń

DROGA DO SZKOŁY MUSI BYĆ BEZPIECZNA

W trosce o najmłodszych uczniów, strażnicy gminni i miejscy kolejny raz prowadzą akcję „Bezpieczna droga do szkoły”.

Akcję zorganizowała prefektura straży gminnych i miejskich województwa pomorskiego. We wspólne działania zaangażowało się 17 jednostek. W sierpniu funkcjonariusze skontrolowali stan przyszkolnej infrastruktury, natomiast gdy zabrzmiał pierwszy dzwonek, ruszyli do szkół, by służyć radą i pomocą.

W ramach pierwszego etapu działań, który rozpoczął się 20 sierpnia, strażnicy sprawdzali oznakowanie przejść dla pieszych, stan barierek, ogrodzeń oraz innych zabezpieczeń przy szkołach i przedszkolach. Jeśli stwierdzali jakiegokolwiek uchybienia, informowali o nich właściwe instytucje oraz prosili o jak najszybsze usunięcie nieprawidłowości. Następnie sprawdzali, czy wskazane nieprawidłowości zostały usunięte.

W poprzednich latach zastrzeżenia funkcjonariuszy najczęściej dotyczyły mało widocznego poziomego oznakowania przejść dla pieszych oraz wykrzywionych, odwróconych lub zasłoniętych przez zieleni znaków drogowych. W niektórych miejscach znaki trzeba było stawiać na nowo. W pojedynczych przypadkach naprawy, uzupełnienia lub odświeżenia wymagały stojące przed szkołami barierki ochronne. Incydentalnie zdarzały się zastrzeżenia do stanu ogrodzenia placówek oświatowych lub zamontowanych przy nich progów zwalniających. Pierwszy etap akcji trwał do 31 sierpnia.

Początek września upłynął strażnikom pod znakiem promowania właściwych zachowań na drodze. Funkcjonariusze wzięli udział w spotkaniach edukacyjnych, by rozmawiać z uczniami o bezpieczeństwie. Najmłodszych przeprowadzali przez jezdnię. Przy szkołach i

przedszkolach stanęły patrole, które podejmowały interwencje wobec kierowców popełniających wykroczenia drogowe. Niestety, strażnicy wciąż miewają do czynienia z niefrasobliwymi rodzicami, którzy odwożąc do szkoły swoje dzieci, narażają na niebezpieczeństwo inne maluchy. Problemem bywa blokowanie chodników, zastawianie samochodami przejść dla pieszych oraz niestosowanie się do obowiązujących znaków (np. zakazu postoju).

W tegorocznych działaniach pod hasłem „Bezpieczna droga do szkoły” biorą udział straż gminne z **Kobylnicy, Ustki** oraz **gminy Pruszcz Gdański** (z siedzibą w Łęgowie), jak również straż miejskie z **Chojnic, Gdańska, Gdyni, Kartuz, Kościerzyny, Kwidzyna, Rumi, Słupska, Sopotu, Starogardu Gdańskiego, Tczewa, Ustki, Wejherowa, Władysławowa**.

TŁUMY NA PIKNIKU HISTORYCZNO–MILITARNYM

Wszystko można było obejrzeć, dotknąć, a czasami nawet wypróbować, jak działa – na Pikniku Historyczno–Militarym w Tczewie

Pokazy służb mundurowych i grupy odtworzeniowej, wystawa współczesnego i historycznego sprzętu wojskowego, rozmowy z pasjonatami historii drugiej wojny światowej, gry dydaktyczne, konkursy, stoiska edukacyjne, grochówka z kuchni polowej – to tylko niektóre atrakcje Pikniku Historyczno–Militarym. Największą furorę robił jednak prawdziwy wojskowy śmigłowiec, do którego można było wejść i zobaczyć, jak wygląda w środku.

Impreza odbyła się 1 września na Bulwarze Nadwiślańskim, tuż po miejskich uroczystościach patriotycznych związanych z upamiętnieniem rocznicy wybuchu II wojny światowej. Pojazdy i inny sprzęt zaprezentowały: 49 Baza Lotnicza w Pruszczu Gdańskim, 22 Baza Lotnictwa Taktycznego w Malborku, 20 Bartoszycka Brygada Zmechanizowana, Straż Ochrony Kolei oraz Krajowa Administracja Skarbowa. Czynna była strzelnica Ligi Obrony Kraju, w której zostały przepro-

wadzone konkursy strzeleckie. Spotkanie z historią umożliwiła obecność Samodzielnej Grupy Odtworzeniowej „Pomorze”. Kilkudziesięciu rekonstruktorów pojawiło się w mundurach polskich i niemieckich z 1939 roku. Uczestnicy pikniku mieli okazję obejrzeć z bliska uzbrojenie i pojazdy wraz z wyposażeniem – z okresu drugiej wojny światowej. Rekonstruktorzy odtworzyli sztab polowy i szpital, w którym pielęgniarka mierzyła ciśnienie i poziom glukozy we krwi. Edukacyjny charakter pikniku podkreślały działania Fabryki Sztuk i gdańskiego oddziału Instytutu Pamięi Narodowej. Zobaczyliśmy dwie wystawy: „Tczew pod okupacją hitlerowską” oraz „Ojcowie Niepodległości”. Zainteresowani mieli okazję kupić publikacje o tematyce wojennej. Na dzieci czekała wielkoformatowa gra o misiu Wojtku, który walczył o Monte Cassino oraz warsztaty budowania z klocków czołgów i śmigłowców. Na zgłodniałych czekała wojskowa grochówka.

M. MYKOWSKA (2)

Impreza zorganizowana została już po raz trzeci – przez Fabrykę Sztuk.

M.M.

WRZEŚNIOWE TARGOWISKO – DOPISALI WYSTAWCY I KLIENCI

110 wystawców wzięło udział w kolejnym Wrześniowym Targowisku. Kupić można było nawet... kule armatnie.

Wrześniowe Targowisko, tak jak Pchli Targ, Jarmark Bożonarodzeniowy czy Jarmark Wielkanocny, na trwałe weszło do tczewskiego kalendarza. Wszystkie te plenerowe imprezy targowe organizuje Fabryka Sztuk i wszystkie cieszą się ogromnym zainteresowaniem. Tegoroczne Wrześniowe Targowisko odbyło się 8 września i okazało się rekordowe pod względem liczby wystawców. Ciekawa oferta, piękna pogoda i atrakcje towarzyszące handlowaniu, sprawiły, że kupujących również było mnóstwo.

M. MYKOWSKA

– Odwiedziło nas 110 wystawców, z czego 60 to tczewianie – podsumowała **Małgorzata Kruk** z Fabryki Sztuk. – Wystawcy przyjechali do nas m.in. z Trójmia-

sta, Słupska, Bydgoszczy, Torunia, Elbląga, Grudziądz, Kwidzyna. Mieliśmy 16 rekordziści i 30 kolekcjonerów. Własne stoiska miało 14 dzieci.

Nie wszyscy zmieścili się na Skwerze Doktora Schefflera, część wystawców lokowała się na sąsiednich uliczkach – Podmurnej, Jarosława Dąbrowskiego.

Kupić można było dosłownie wszystko – starocie, monety, ubrania, książki, płyty, maskotki, zabawki, a nawet... kule armatnie. Na tle murów obronnych grała Kociewsko–Kaszubska Orkiestra Dęta TORPEDA. Na dzieci czekały warsztaty plastyczne, wielkoformatowe puzzle i warcaby, konkursy plastyczne i sprawnościowe.

Wrześniowe Targowisko odbyło się po raz piąty. Kolejna targowa impreza plenerowa to Jarmark Bożonarodzeniowy, na który już zapraszamy.

M.M.

PREZYDENT RP UCZCIŁ OBROŃCÓW TCZEWSKICH

Z udziałem prezydenta RP Andrzeja Dudy, odbyły się w Tczewie uroczystości z okazji 79. rocznicy wybuchu II wojny światowej.

Co roku w Tczewie obchodzimy rocznicę wybuchu wojny, ale po raz pierwszy uroczystości odbyły się o tak wczesnej porze. W tegorocznych uroczystościach wziął udział prezydent RP **Andrzej Duda**, a także przedstawiciele sejmu, senatu, rządu, kombatancki, przedstawiciele służb mundurowych, spółek kolejowych, duchowieństwo i grono mieszkańców Tczewa. Uroczystości odbyły się z ceremoniałem wojskowym, w asyście Kompanii Honorowej Wojska Polskiego.

O godz. 4.34 usłyszeliśmy dźwięk samolotów i spadających bomb – to właśnie o tej godzinie 79 lat temu padły w Tczewie pierwsze strzały.

O wydarzeniach, które rozegrały się w Tczewie 1 września 1939 r. mówiła prowadząca **Anna Popiek**: – Tczewa broniło ponad tysiąc polskich żołnierzy, których głównym zadaniem było zabezpieczenie mostów – kolejowego oraz drogowego – i niedopuszczenie do tego, by dostały się one w ręce nieprzyjaciela. Jeśli obrona okazałaby się niemożliwa, walczący otrzymać mieli rozkaz zniszczenia obu połączeń, by udaremnić Niemcom przeprawę przez Wisłę. O godzinie 4.34 rozpoczęło się natarcie z powietrza. Samoloty bojowe nadleciały w okolice grodu Sambora i zbombardowały strategiczne dla miasta cele: okolice mostu, koszary i elektrownię. W tym samym mo-

mencie miał się rozpocząć atak od strony Lisewa. Na skutek ataków niemieckich, Polacy zostali po ponad godzinnej obronie, wymianie ognia, zmuszeni do wysadzenia mostów łączą-

cych brzozi Wisły. Pierwsza faza wysadzenia rozpoczęła się o godzinie 6.10, kolejna o 6.40. Polscy żołnierze wykonali powierzone zadanie, mosty nie dostały się w ręce wroga. Sa-

perzy polscy wykonali rozkaz i uniemożliwili Niemcom opanowanie mostów i tym samym szybkie przegrupowanie wojsk z terenu Wolnego Miasta Gdańska oraz Prus Wschodnich do Polski.

Prezydenta RP oraz pozostałych uczestników uroczystości przywitał **Mirosław Pobłocki**, prezydent Tczewa: Bardzo zależy nam na upamiętnieniu bohaterstwa naszych mieszkańców i żołnierzy, którzy przed laty sprościli historycznemu wyzwaniu. Chcemy też, aby wydarzenia te zapadły głęboko w pamięć młodego pokolenia i pozwoliły mu czerpać z naszych narodowych doświadczeń i także dzisiaj, mimo iż w zupełnie odmiennej sytuacji, kształtować swoje ideały. Wizyta Pana Pre-

MOSTÓW

zydenta doskonale podkreśla to przesłanie.

– Nie zamierzamy walczyć o pierwszeństwo – gdzie tak naprawdę rozpoczęła się II wojna światowa – czy w Tczewie, czy w Wieluniu, czy na Westerplatte – dodał **Mirosław Poblöcki**. – W ciągu kilku godzin i dni wojenny koszmar rozciągnął się na cały kraj, a wkrótce potem ogarnął Europę i niemal wszystkie kontynenty, zabijając miliony ludzi, niwecząc dorobek kulturowy i ekonomiczny wielu krajów. Nieważne, gdzie się zaczęło – ważne, aby nigdy już się nie powtórzyło.

Jak powiedział prezydent RP **Andrzej Duda**, w Wieluniu niemieckie bomby spadły na śpiące miasto, spadły ma zwykłych ludzi w miejscu, gdzie nie było celów strategicznych, w miejscu, które nie miało wielkiego strategicznego znaczenia. Był to zwykły akt terroru, stający się symbolem terroru hitlerowskiego w czasie II wojny światowej. Zabito zwykłych mieszkańców, zwykłych obywateli, całkowicie niewinnych. Ale największe z pewnością znaczenie strategiczne miało to, co działo się tutaj, w Tczewie i Szymankowie, to tutaj Niemcy za wszelką cenę chcieli nie dopuścić do wysadzenia, do zniszczenia przez Polaków mostu, dzięki któremu można byłoby pchnąć niemieckie oddziały do Prus Wschodnich z Rzeszy i od tamtej strony z całą siłą zaatakować Polskę

Po uroczystościach prezydent **Andrzej Duda** zwiedził w Fabryce Sztuk wystawę „20 lat wolności. Tczew 1920–1939”.

M.M.

PODWÓJNIE UHONOROWALIŚMY BOHATERÓW WRZEŚNIA

1 września o godz. 15.00 po raz drugi tego dnia spotkaliśmy się przy obelisku w pobliżu tczewskich mostów.

– W tym roku świętujemy nietypowo, bo podwójnie – powiedział **Mirosław Poblöcki**, prezydent Tczewa. – O godz. 4.34 w tym miejscu był z nami Prezydent Rzeczypospolitej **Andrzej Duda**. Właśnie o tej godzinie i właśnie tutaj, przed 79 laty padły pierwsze strzały II wojny światowej. Tczew należy więc, obok Westerplatte, Poczty Polskiej w Gdańsku oraz Gdyni, Helu do głównych punktów wojny obronnej na Pomorzu Gdańskim.

O godz. 15.00 odbyły się miejskie obchody rocznicy wybuchu II wojny światowej. Przy obelisku, na Skwerze Bohaterów Szymankowa spotkali się przedstawiciele władz państwowych, kolejarze, celnicy, samorządowcy miasta i powiatu, parlamentarzyści, duchowieństwo, młodzież tczewskich szkół, kombatancki, harcerze, przedstawiciele zakładów pracy, instytucji, stowarzyszeń.

Udział w tczewskich obchodach wzięli m.in. eurodeputowana **Anna Fotyga** oraz posłowie **Magdalena Błęńska**, **Ewa Lieder** i **Kazimierz Smoliński**. Premiera **Mateusza Morawieckiego** reprezentował wicewojewoda pomorski **Mariusz Łuczyk**.

Uroczystości uświetnił udział Kompanii Honorowej 22. Bazy Lotnictwa Taktycznego z Malborka oraz Harcerskiej Orkiestry Dętej. **Kazimierz Ickiewicz**, historyk i radny Rady Miejskiej, przypomniał wydarzenia historyczne z 1 września 1939 r. Hitlerowcy zaatakowali Tczew już o godz. 4.34, a więc 11 minut przed oficjalnym rozpoczęciem II wojny światowej. Dzięki sta-

raniem tczewskich historyków, a wśród nich **Kazimierza Ickiewicza**, fakty te trafiły już do podręczników historii.

K. Smoliński zabrał głos w imieniu marszałka sejmu. List Szefa Krajowej Administracji Skarbowej **Mariana Banasia** odczytał **Mariusz Pawłowski**, dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Olsztynie.

– Dla Tczewa wojenna rzeczywistość rozpoczęła się bardzo szybko – już 2 września wojska hitlerowskie wkroczyły do miasta – przypomniał prezydent **Mirosław Poblöcki**. – Nastąpił czas mordów i represji. Jako pierwsi, w odwecie za nieudaną próbę zdobycia przez Niemców mostu, rozstrzelani zostali polscy kolejarze, celnicy i członkowie ich rodzin. Jedni zginęli w miejscu pracy, inni w mieszkaniach. W krótkim czasie aresztowania objęły również tczewską inteligencję – urzędników, nauczycieli, duchowieństwo, działaczy patriotycznych. Zostali oni uwięzieni na terenie koszar, gdzie około 150 osób zostało zamordowanych. Do kolejnych masowych egzekucji doszło w Lesie Szpegawskim. W styczniu 1940 r. przy ul. Lecha w Tczewie odbyła się publiczna

egzekucja 13 Polaków – to była zemsta za pożar, który wybuchł w fabryce Arkona. Tczewianie trafiali też do obozu koncentracyjnego Stutthof, wielu wysiedlono pozbawiając domów i dorobku całego życia. O poległych w czasie II wojny światowej tczewskich harcerzach przypomina tablica w Parku Miejskim.

Prezydent **M. Poblöcki** dodał, że Po II wojnie światowej Tczew należał do najbardziej zniszczonych przez działania wojenne miast Pomorza Gdańskiego. Praktycznie nie ostała się żadna zdolna do produkcji fabryka. Liczba ludności zmniejszyła się z 28 tysięcy w roku 1938 do ok. 18–20 tysięcy tuż po wojnie. Obecnie ta liczba jest trzykrotnie większa.

Na zakończenie uroczystości, delegacje złożyły kwiaty pod obeliskiem poświęconym *Bohaterom żołnierzom 2. Batalionu Strzelców, obrońcom mostu na Wiśle, polskim celnikom i kolejarzom z Szymankowa*.

Po zakończeniu oficjalnych uroczystości, na Bulwarze Nadwiślańskim rozpoczął się Piknik Militaryny zorganizowany przez Fabrykę Sztuk.

M.M.

TCZEWSKIE FISOLKI WYSTĄPIŁY W STARYM POLU

Tczewski zespół Fisolki wystąpił podczas Staropolskiego Przeglądu Piosenki Patriotycznej i Biesiadnej w Starym Polu. Festiwal odbył się w ramach XXIV Jesiennych Targów Ogrodniczych.

Jesiennie Targi Ogrodnicze są imprezą promocyjno-doradczą dla rolnictwa, ogrodnictwa i obszarów wiejskich regionu Żuław i Powiśla. Podczas spotkania swój dorobek zaprezentowały firmy i szkółki z roślinami, krzewami, pszczelarze, hodowcy, artyści ludowi i rzemieślnicy.

Tczewskim seniorom kibicował m.in. prezydent Mirosław Pobłocki

T. JAGIELSKI

SUKCES PODOPIECZNYCH J. KRAWCZYKIEWICZA

Na Mistrzostwach Makroregionu, które odbyły się 8 września w Bydgoszczy, prawdziwy sukces odniosły zawodniczki trenera Józefa Krawczykiewicza zajmując całe podium w jednej konkurencji, tj. w skoku wzwyż.

Złoto zdobyła **Marcelina Kręża**, z wynikiem – 165 cm, srebro – **Klaudia Wendowska**, z wynikiem – 155 cm i również srebro – **Roksana Mikołajek**, także z wynikiem 155 cm. Ponadto **Natalia Wilczewska** zdobyła srebrny medal w rzucie dyskiem, z wynikiem ponad 31,51 m – to także podopieczna trenera **Józefa Krawczykiewicza**. Trochę pechowo zakończył się konkurs skoku na dal dla **Katarzyny Orzłowskiej** – podopiecznej trenera **Tadeusza Gałińskiego**, tylko 4 centymetry dzieliły ją od podium.

Pozostałe wyniki na stronie: www.domtel-sport.pl

Festyn Przyjaźni „Tacy Sami”

INTEGRACJA, SZACUNEK, TOLERANCJA

Już po raz piętnasty tczewianie mieli okazję przekonać się, że w naszym mieście integracja, szacunek, tolerancja to nie puste hasła. Wspólnie bawiliśmy się podczas Festynu Przyjaźni „Tacy Sami”, zorganizowanego z okazji Ogólnopolskiego Dnia Solidarności z Osobami Chorymi na Schizofrenię.

Imprezę zainaugurował integracyjny przemarsz, którego uczestnikami byli podopieczni domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia, dzieci ze świetlic środowiskowych i przedszkoli, młodzież, seniorzy, przedstawiciele władz miasta i powiatu, służba zdrowia, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz mieszkańcy. Barwny korowód, który poprowadziła grupa tczewskich motocyklistów, wyruszył jak co roku spod ratusza, przemarszował ulicami starego miasta, zachęcając przechodniów do wspólnego świętowania.

Imprezę, wraz z przedstawicielkami organizatorów, symbolicznie otworzył wiceprezydent Tczewa Adam Urban.

– Cieszę się, że po raz kolejny Gmina Miejska Tczew współfinansuje to wydarzenie – powiedział wiceprezydent A. Urban. – Jesteśmy tu po to, żeby przekonać się, że tak naprawdę niczym się od siebie nie różnimy i bez względu na stan zdrowia potrzebujemy się nawzajem.

M. SNIĘGULA

– Spotykamy się z okazji Ogólnopolskiego Dnia Solidarności z Osobami Chorymi na Schizofrenię, aby zmanifestować swoje wsparcie dla osób poszkodowanych przez los – dodała **Julita Jakubowska**, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. – Dziękuję szczególnie rodzinom i osobom, które opiekują się na co dzień osobami niepełnosprawnymi.

– Tegoroczne święto jest wyjątkowe – spotykamy się już po raz piętnasty, a ponadto obchodzimy 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości, dlatego towarzyszą nam biało-czerwone barwy – wyjaśniła **Gabriela Brządkowska**, kierownik środowiskowych domów samopomocy MOPS w Tczewie.

Festyn miał miejsce na pl. Hallera, gdzie rozstawione zostały stoiska z wyrobami rękodzielniczymi. Uczennice Zespołu Kształcenia

Imprezą towarzyszącą był Staropolski Przegląd Piosenki Patriotycznej i Biesiadnej. Artyści podczas występów przypomnieli polskie piosenki wojskowe, harcerskie czy obozowe. W ten sposób nawiązano do rocznicy 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 roku. Także seniorzy z Tczewa zaprezentowali swoje umiejętności wokalne i artystyczne. Ich występ zgromadzona publiczność nagrodziła brawami, a jury nagrodami i upominkami.

Zawodowego „Nauka” zaplały modne kolorowe warkoczki. Wszystkich częstowano domowym ciastem i bigosem.

W integracyjny charakter imprezy wpisały się także występy artystyczne – obok osób niepełnosprawnych na scenie zaprezentowały się m.in. zespoły „Lecimy”, „Wiecznie Młodzi” i „Fisolki”, Paula Brzóska, Beata oraz Zbigniew Flisikowski. W festynie uczestniczyli nie tylko tczewianie, ale także goście z Damaszki, Starogardu Gdańskiego, Kolnika i Narków.

Celem organizatorów – Środowiskowych Domów Samopomocy MOPS i Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej – jest przeciwdziałanie marginalizacji osób dotkniętych wykluczeniem społecznym i wyrównywanie ich szans w społeczności lokalnej.

M.Ś.

NAJŁADNIEJSZE BALKONY, POSESJE I ELEWACJE NAGRODZONE

Rozstrzygnięty został konkurs na „Najładniej utrzymany dom, balkon, elewację budynku, otoczenie”. Konkurs odbył się po raz dwudziesty pierwszy. Wpłynęły 22 zgłoszenia, w tym 4 na staro-miejskie elewacje.

W kategorii budynków wielomieszkaniowych przyjęto – 15 zgłoszeń, wszystkie dotyczyły balkonów. W kategorii domów jednorodzinnych wpłynęły 3 zgłoszenia, a w kategorii: elewacje budynków na obszarze rewitalizacji Starego Miasta – 4.

Uroczystość wręczenia nagród i wyróżnień odbyła się 18 września w Urzędzie Miejskim. Laureaci otrzymali nagrody pieniężne i upominki. Łączna pula nagród wynosiła 42 tys. zł.

– To, że jesteście tutaj, świadczy o tym, że macie swój wkład w upiększanie naszego miasta – powiedział **Mirosław Augustyn** – przewodniczący Rady Miejskiej w Tczewie. – Dziękuję za to, co robicie i zachęcam do udziału w przyszłorocznej edycji konkursu.

M. MYKOWSKA

Wśród laureatów konkursu są **Renata i Mirosław Muchowscy**

Wyniki konkursu:

W kategorii budynków wielomieszkaniowych (balkony)

- I miejsce – **Leonard Kryża**, ul. Wyzwolenia 6C
- I miejsce – **Maria i Edmund Pek**, ul. Wyszyńskiego 37
- I miejsce – **Justyna Kowalska**, ul. Samborówny 7B
- II miejsce – **Anna Małkowska**, ul. Sambora 1
- II miejsce – **Magdalena Borkowska**, al. Zwycięstwa 20

- II miejsce – **Dominika Sołtys**, ul. Orzeszkowej 4
- II miejsce – **Danuta Lisewska**, ul. Jurgo 19A
- II miejsce – **Katarzyna Arcewska**, ul. Czerwonego Kapturka 4B
- III miejsce – **Katarzyna Szczepańska**, ul. Armii Krajowej 57C
- III miejsce – **Teresa Myszk**, al. Jedności Narodu 20F
- III miejsce – **Urszula Przybylska**, ul. Paderewskiego 20A

III miejsce – **Żaneta Data**, ul. Andersena 12A.

Wyróżnienia:

- Halina Ponieważ**
– ul. Kościuszki 13
- Wioleta Gehrke**
– ul. Kościuszki 13
- Maria Sołtys**
– ul. Woj. Polskiego 29B

W kategorii budynków jednorodzinnych

- I miejsce – **Renata i Mirosław Muchowscy**, ul. Kazimierza Wielkiego
- II miejsce – **Henryk Nuszkowski**, ul. Krasieńskiego
- III miejsce – **Zbigniew Wojtarowicz**, ul. Nizinna

W kategorii elewacja budynku znajdującego się na obszarze rewitalizacji nagrodzono wspólnoty mieszkaniowe:

- pl. Hallera 1 (nagroda 10 tys. zł)
- pl. Hallera 24 (nagroda 10 tys. zł)
- ul. Mickiewicza 8-9 (nagroda 10 tys. zł)
- ul. Krótka 20 (nagroda 6 tys. zł)

M.M.

TO BYŁO... SPORTOWE LATO Z TCSiR

Zoferty Tczewskiego Centrum Sportu i Rekreacji przez okres wakacyjny skorzystało ponad 23 174 tys. osób – jest to wzrost o ponad 20 proc. w stosunku do roku ubiegłego.

Z kompleksu basenów skorzystało 21 411 gości, w tym z basenu odkrytego – 19033 osób (w tym 1300 bezpłatnych wejść uprawnionych dzieci do lat 7, podopiecznych Domu Dziecka i Ogniska Wychowawczego). Basen kryty odwiedziło 2338 osób.

W ramach akcji LATO z TC-SiR, które promowało zdrowy tryb życia, 1763 osób skorzystało z różnorodnych form aktywności. Były to:

- Turniej Piłkowej Piłki Ręcznej – 54 osoby
- XXI Grand Prix Tczewa w Siatkówce Piłkowej – 370 osób
- IV Cross Rowerowy – 149 osób
- Zajęcia tenisa oraz bezpłatny wstęp na korty przy basenie – 108 osób

- Piłkarskie wtorki i środy – 294 osoby
- Warsztaty rolkarskie – 30 osób
- Letnia Akademia Koszykówki z TALK JUNIOR – 205 osób
- Zajęcia dla seniorów +60 – 383 osoby
- zajęcia fitness na salce – 213 osoby

- zajęcia na basenie +60 (aqua-fitness) – 170 osób
- Zajęcia Street Workout – 164 osoby.

(TCSiR)

ZESPÓŁ DS. POLITYKI ROWEROWEJ

Urząd Miejski w Tczewie – Wydział Rozwoju Miasta
83–110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1, tel. (058) 77 59 428
www.rower.tczew.pl, e-mail: rowery@um.tczew.pl,
https://www.facebook.com/mdrtczew/

KONIEC I POCZĄTEK ROWEROWEJ RYWALIZACJI

4 miesiące, 107 954 kilometrów,
21 674 przejazdów!

Uczestnicy konkursu „Rowerem do pracy” w sumie prawie trzykrotnie okrążyli kulę ziemską i ponad 20 tys. razy wybrali siodełko zamiast fotela samochodowego czy autobusu. Od wiosny pracownicy z tczewskich firm rywalizowali dojeżdżając do miejsca pracy i z powrotem. Wyzwanie wystartowało w tym roku wcześniej, niż w poprzednich edycjach. Tczewianie i Tczewianki mogli współzawodniczyć od 7 maja do 2 września. Dokładnie 43 firmy z Tczewa zgłosiły udział w akcji a 384 pracowników założyło profil konkursowy. Rekordzista, reprezentant firmy Huber + Suhner, przebył 3298 kilometrów! Natomiast pracownik Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej nabił aż 200 przejazdów! Wśród firm najdłuższy dystans wykręcił Flex (18857 km). Również do Flexa należy pierwsze miejsce za największą ilość odnotowanych przejazdów (3101). Kolejne w rankingu są: Press Glass (2529), Gemalto (2279), Huber + Suhner (1992), Vetrex (1072). Ubiegłoroczna edycja konkursu również cieszyła się dużym zainteresowaniem. W 2017 roku 190 osób z 21 tczewskich firm nakręciło na rowerze aż 32350,37 kilometrów! Zarejestrowano wówczas 8218 przejazdów. Liczymy, że w kolejnych odsłonach konkursu jeszcze więcej osób przyłączy się do zabawy, a tym samym wpłynie pozytywnie na równowagę transportu w mieście i środowisko oraz własne zdrowie. Pełne zestawienie z 2018 r. dostępne jest pod adresem: <http://roweremdopracy.tczew.pl/ranking/>

Statystki konkursu „Rowerem do pracy” pokazują, że Tczew to bardzo rowerowe miasto! Co oprócz ogromnych liczb wyróżniło tę edycję? Uczestnicy konkursu, po raz pierwszy, do rejestracji przejazdów używali aplikacji Strava. Dzięki tej zmianie mogli codziennie wybierać inną trasę a przez to motywować siebie i innych użytkowników do zwiększania wykręconego dystansu. Nie było ograniczeń co do długości drogi do pracy lub domu.

Konkurs miał na celu promocję roweru jako codziennego środka transportu. Pracownicy zatrudnieni w firmach z siedzibą i/lub oddziałami na terenie Tczewa walczyli o pakiety śniadaniowe, gadzety, lepszą kondycję, świeższe powietrze i miasto bez korków. Wręczenie nagród i wyróżnień odbędzie się 22 września podczas Pikniku Mobilności Aktywnej. 22 września przypada Europejski Dzień bez Samochodu, z tej okazji w Tczewie organizowany jest coroczny Wielki Przejazd Rowerowy (start godz. 9:30 – Kanonka), zakończony piknikiem i wieloma atrakcjami.

To nie koniec rowerowej rywalizacji

Zakończenie „Rowerem do pracy” nie oznacza rezygnacji z roweru. Konkurs wprowadził w życie uczestników pozytywną rutynę. Wierzmy, że wiele osób nie porzuci roweru na rzecz samochodu. By dodatkowo zmotywować Tczewian i Tczewianki do kontynuacji dojazdów do pracy rowerem Urząd Miasta zachęca do udziału w kolejnym wyzwaniu, jakim Ogólnopolska Gra Rowerowa. Rywalizacja również opiera się na korzystaniu z aplikacji (Activy) a idea i

zasady są bardzo zbliżone do zakończonej kampanii „Rowerem do pracy”. Reguły i sposób rejestracji dostępne są pod adresem: <http://www.rower.tczew.pl/ogolnopolska-gra-rowerowa/>

Konkurs „Rowerem do Pracy” był realizowany w ramach projektu pt.: „Budowa węzła integracyjnego Tczew wraz z trasami dojazdowymi, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020”.

ROWEREM do pracy
KONKURS 2018

09.04 - rejestracja uczestników i firm
07.05 - start konkursu
02.09 - koniec konkursu

ZAPISZ SIĘ NA
roweremdopracy.tczew.pl

POBIERZ APLIKACJĘ **STRAVA**
GET IT ON Google Play | Pobierz w App Store

**DOJEŹDŹAJ Z UŚMIECHEM,
RYWALIZUJ Z INNYMI,
WYGRYWAJ NAGRODY!**

Fundusze Europejskie Program Regionalny | URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO | Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

DOM PRZEDSIĘBIORCY W TCZEWIE

ul. Obrońców Westerplatte 3 w Tczewie
tel. 58 777 53 41/42/43, fax. 58 777 53 43

e-mail: info@dp.tczew.pl, www.dp.tczew.pl, www.facebook.com/dptczew, www.twitter.com/DPTczew

Program współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Gminę Miejską Tczew

RUSZYŁ KONKURS „PRZEDSIĘBIORCA ROKU”

Prezydent Miasta Tczewa zaprasza do udziału w 7 edycji konkursu „Przedsiębiorca Roku”. Do konkursu „Przedsiębiorca Roku” można zgłaszać firmy mikro, małe oraz średnie – wypełniając ankietę zgłoszeniową dostępną na stronie www.dp.tczew.pl w zakładce konkursy.

Wybór „Przedsiębiorcy Roku” nastąpi w dwóch kategoriach mikro oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, a ponadto „Debiut roku” – dla nowo utworzonych przedsiębiorstw;

„Inwestycja/Inwestor roku” – dla nowo oddanych inwestycji lub podmiotów.

Celem Konkursu „Przedsiębiorca roku” jest identyfikacja i promocja lokalnych przedsiębiorstw, wyrobów oraz usług rzemieślniczych dostarczanych na terenie Tczewa wraz z wyróżnieniem ich wytwórcy lub dostawcy.

Kryteriami oceny w konkursie są:

- solidność i jakość poparte dobrą opinią klientów,
- dbanie o zachowanie tradycji rzemieślniczej, kupieckiej etc.,
- posiadanie innych znaczących wyróżnień lub/i odnoszenie

innych sukcesów o charakterze gospodarczym,

- zaangażowanie w sprawy miasta
- CSR – społeczna odpowiedzialność biznesu.

Główną nagrodą w konkursie jest tytuł „Przedsiębiorca Roku 2018”, dyplom wraz z płaskorzeźbą Urzędu Miasta oraz nagroda rzeczowa lub finansowa. Przewidziane są również wyróżnienia dla pozostałych uczestników konkursu.

Wszyscy chętni do wzięcia udziału w konkursach mają czas do 31 października na przesyłanie nam swoich zgłoszeń.

W przypadku pytań prosimy o kontakt z Domem Przedsiębiorcy w Tczewie – Biuro Wspierania Przedsiębiorczości Urzędu Miejskiego w Tczewie przy ul. Obrońców Westerplatte 3 – I piętro tel. 58 777 53 41/42 – info@dp.tczew.pl, www: www.dp.tczew.pl

Współorganizatorzy: Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza w Tczewie / Cech Rzemiosł Różnych w Tczewie / Pracodawcy Pomorza o/Tczew

Patronat medialny:

Radio Tczew, Telewizja Tetka, Dziennik Bałtycki, Portal Tcz.pl, Kurier Tczewski.

INKUBATOR – BIURO

- Biuro dla twojej firmy, z pełnym wyposażeniem i mediami za 25 zł od m²

COWORKING

- Biurowisko i komputer dla Ciebie, adres dla firmy oraz internet od 100 zł miesięcznie (dla nowych firm)

KONSULTACJE I DORADZTWO

- Konsultacje z zakresu poszukiwania funduszy unijnych
- Doradca podatkowy
- Bezpłatne konsultacje prawne
- Powiatowe Centrum Informacyjne – poręczenia i pożyczki, z Jeremie i nie tylko, www.pci.pomorskie.pl (I piętro pok. nr 12)
- Cykliczne spotkania: Szminki, ploty, papiloty, Młodzieżowy Klub Biznesu + Cashflow, Biznesowe podwieczorki, seminaria
- Biuro oddziału Pracodawców Pomorza
- Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza

Dotychczasowi laureaci w konkursie Przedsiębiorca Roku:

Rok 2012

- Józef Wąs Piekarnia Wąs – Nowoczesny Tczew 2012
- Osada.pl Katarzyna Kaszowicz – Rzemieślnik Roku 2012

Rok 2013

- Małgorzata Truchlińska art&me design obecnie m² projektanci – Rzemieślnik Roku 2013

Rok 2014

- „Twoja Niania” Kamila Chabowska – Rzemieślnik Roku 2014
- „MF Meble” Marcin Firyn – Rzemieślnik Roku 2014

Rok 2015

- Piekarnictwo S.C. Roman, Grzegorz, Adam Gawroński – Przedsiębiorca Roku 2015 w kategorii mikroprzedsiębiorstwa

- Telkab sp. z o. o. – Przedsiębiorca Roku 2015 w kategorii małe i średnie przedsiębiorstwa

Rok 2016

- Edoradca sp. z o.o. – Przedsiębiorca Roku 2016 w kategorii małe i średnie przedsiębiorstwa
- Sklep Foto Alicja Henning – Przedsiębiorca Roku 2016 w kategorii mikroprzedsiębiorstwa

Rok 2017

- Insan s.c. Wojciech Zwiernik, Krystyna Wyczyńska – Przedsiębiorca Roku 2017 w kategorii małe i średnie przedsiębiorstwa
- Panda Biuro Turystyki i Handlu Barbara Dobrowolska – Przedsiębiorca Roku 2017 w kategorii mikroprzedsiębiorstwa

Więcej informacji w Domu Przedsiębiorcy w Tczewie, w Biurze Wspierania Przedsiębiorczości, przy ul. Obrońców Westerplatte 3, I piętro, pokój 13 lub 16, w godzinach pracy urzędu.

TCZEWCY DZIAŁKOWCY ŚWIĘTOWALI NA BULWARZE

Tczewskie Dożynki Działkowe to oprócz wystawy plonów także okazja do dobrej zabawy.

Tczewskie Dożynki Działkowe odbyły się w Tczewie już po raz 26. Od kilku lat impreza odbywa się poza ogródkami działkowymi i adresowana jest do wszystkich mieszkańców miasta. Organizują ją wspólnie działkowcy i prezydent Tczewa. W tym roku działkowe święto plonów odbyło się na Bulwarze Nadwiślańskim. Połączone zostało z obchodami 35-lecia ROD „Nad Wisłą” przy ul. Ceglarskiej oraz Wincentego Witosa przy ul. Rokickiej.

Dożynki rozpoczęły się uroczystą mszą św. w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Św. Stamtąd działkowcy, poprowadzeni przez Kociwsko-Kaszubską Orkiestrę Dętą TORPEDA, przemaszewali na bulwar, gdzie odbył się festyn z licznymi atrakcjami dla mieszkańców.

Jak co roku działkowcy ze wszystkich tczewskich ogrodów przygotowali swoje stoiska, aby pochwalić się plonami. Dla najmłodszych Urząd Miasta przygotował tzw. strefę malucha, gdzie dzieci mogły bezpiecznie się bawić. Było malowanie twarzy i zaplatanie kolorowych warkoczyków, fotobudka. Najmłodszy chętnie korzystali z przejażdżek konnych, które zapewnił Klub Jeździecki Ulkowy. Warsztaty plastyczne poprowadziła Fabryka Sztuk. Można było zmierzyć ciśnienie i poziom cukru we krwi.

Można było zaopatrzyć się w produkty pszczelarskie, meble ogrodowe, cebulki i sadzonki oraz środki ochrony roślin. Była też wystawa gołębi pocztowych.

Na chętnych czekała bezpłatna grochówka oraz kawa i herbata, dla dzieci była wata cukrowa. Na działkowym festynie nie zabrakło muzyki. Oprócz orkiestry TOR-

Każdy z ogrodów przygotował własne stoisko

PEDA, wystąpił zespół „W starym stylu” oraz Gdańska Orkiestra Ogrodowa.

– Cieszę się, że dożynki działkowe stały się imprezą ogólnomięską, tym bardziej, że znaczną

Prezydent Tczewa z nagrodzonymi działkowcami

NAJŁADNIEJSZE DZIAŁKI TCZEWA

Działki rekreacyjne

I miejsce – Anna i Ryszard Kupczykowie (działka nr 317 – ROD „Nad Wisłą”)

II miejsce – Iwona i Dariusz Karysiewicz – działka nr 152 – ROD im. Sikorskiego

III miejsce – Anna i Rafał Kwiczorowie – działka nr 38 – ROD im. Obrońców Poczty Polskiej

Wyróżnienie – Żaneta i Andrzej Frankiewiczowie – działka nr 188 – ROD im. Ks. Sambora II

Działki warzywno-rekreacyjne

I miejsce – Maria i Zdzisław Śledziowie – działka nr 65 – ROD im. Witosa

II miejsce – Wiesława i Zenon Kiedrowscy – działka nr 10 – ROD im. Sienkiewicza

III miejsce – Hanna Hoffman – działka nr 320 – ROD im. Kasprzowicza

Wyróżnienie – Henryk Wardyn – działka nr 80 – ROD im. Kopernika

część mieszkańców Tczewa stanowią działkowcy – mówił **Mirosław Pobłocki**, prezydent Tczewa. – Gratuluję wam wszystkim wspaniałych plonów i życzę zawsze dobrej pogody.

W okręgu tczewskim znajduje się 12 ogrodów działkowych (11 w Tczewie i 1 w Lubiszewie). Ogrody zajmują łącznie ponad 150 ha i skupiają 3478 działek. Największy i najstarszy z ogrodów to ROD im. Jana Kasprzowicza, który rozpościera się na 20,2 ha.

Podczas części oficjalnej, wyróżniającym się działkowcom wręczono wyróżnienia oraz odznaczenia Polskiego Związku Działkowców”.

Odznaczenia „Za zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” otrzymali: **Roman Kirszling, Edward Treła, Eugeniusz Kościński** (ROD „Nad Wisłą”), **Elżbieta Żyła, Jan Kowal, Gertruda Kostuch** (ROD H. Sienkiewicza).

Ponadto Złotą Odznakę „Zasłużony Działkowicz” otrzymali: **Zygmunt Ceglecki, Jerzy Wierzbowski, Marian Pogorzelski, Jerzy Okoniewski** (ROD „Nad Wisłą”), **Elżbieta Gowin, Janina Kosiur, Hubert Tamoj** (ROD im. księcia Sambora II”), **Maria Gorlikowska, Lech Gołębiewski, Edmund Baranowski, Ewa Iwaniuk, Roman Lipka** (ROD im. H. Sienkiewicza). Srebrną odznakę „Zasłużony Działkowicz” otrzymał **Mieczysław Potrykus**.

Wręczone zostały nagrody finansowe w konkursie prezydenta Tczewa na „Najładniejszą działkę miasta Tczewa”.

Podczas dożynek ogłoszono również zwycięzców zawodów wędkarskich, strzeleckich oraz rzutu granatem.

M.M.

Impreza rozpoczęła się przemarszem

Dzieci doskonale się bawiły w „strefie malucha”

Przy muzyce nogi same rwały się do tańca

STOWARZYSZENIE OSÓB REPRESJONOWANYCH PRZEZ III RZESZĘ

Działalność w Tczewie i na Pomorzu. Część 1.

Stowarzyszenie Osób Represjonowanych przez III Rzeszę obchodzi 30-lecie swojej aktywnej działalności. W Tczewie jego ceniącym i oddanym animatorem jest Wanda Leszkowska. Liderem w skali Pomorza jest Jerzy Tarasiewicz.

Stowarzyszenie Represjonowanych przez III Rzeszę powstało 30 lat temu, niejako u progu narodzin suwerennej i demokratycznej Polski. Nadszedł wtedy czas, aby poszkodowani obywatele mogli upomnieć się o należne prawa, godność i szacunek. Stowarzyszenie od początku upominało się o należne rekompensaty materialne i moralne zadośćuczynienie – z tytułu pracy przymusowej. Ale najważniejsze było zorganizowanie się. W pierwszym okresie w skali kraju i regionu Stowarzyszenie liczyło wiele tysięcy osób. Obecnie w woj. pomorskim liczy 1 850 osób, w tym w Tczewie i powiecie – razem 206 członków. Założycielem i liderem tczewskiego środowiska był Tadeusz Guzy. Od 2 lat z powodu choroby, zastępuje go Wanda Leszkowska.

30. lecie Stowarzyszenia Osób Represjonowanych przez III Rzeszę jest b. dobrą okazją, aby przybliżyć wizerunki wybranych, wyróżniających się członków. Z obiektywnej konieczności, przybliżam kilku bohaterów naszej, Tczewskiej Ziemi, ale pamiętać trzeba o wszystkich, którzy już odeszli. Czas nagli. Może z czasem powstanie o nich książka!?

Wanda Leszkowska

Jako pełnomocnik nie szczędzi sił i czasu w aktywności na

rzecz Stowarzyszenia Osób Represjonowanych przez III Rzeszę. Urodziła się w Brandenburgii (Zootsen), wiosną 1942 roku. Jej rodzice Eleonora i Walenty trafili tutaj do obozu pracy przymusowej. Ponad 3 lata spędziła tam rodzina Orzełków w stanie zagrożenia zdrowia i życia. Powojenne lata Pani Wanda spędziła na Ziemi Gniewskiej, w Brodach Pomorskich. Tu się wychowała i wyedukowała. Od początku aktywności zawodowej miała zacięcie do kultury i aktywności społecznej. Zaczynała od aktywności w miejscowej klubo-kawiarni (GS „Sch”). W 1965 roku przeprowadziła się do Tczewa. Wyszła za mąż. Razem z p. Tadeuszem Leszkowskim, niedawno, obchodzili złote gody. Docenia uroki życia rodzinnego. P. Wanda z radością podkreśla, że udało się jej wychować i doprowadzić do edukacji na poziomie wyższym, obu synów tj. Krzysztofa i Piotra. Dodaje, „jedynie wnuków mogłoby być więcej”. Jest Konrad. Od kilkunastu lat p. Wanda jest na emeryturze. W Stowarzyszeniu Pani Wanda jest od ponad 25 lat, a od kilku lat jest jego pełnomocnikiem, prezesa Stowarzyszenia J. Tarasiewicza. Nie ukrywa, że lubi pomagać innym ludziom.

Tadeusz Guzy

Urodził się jesienią 1926 roku w m. Jadowniki, w Małopolsce. Jego rodzicami byli Władysław i Kunegunda. Już jako młodociany został poddany represjom hitlerowskim. W latach 1940–1945 T. Guzy przebywał na robotach przymusowych w Niemczech (Schonlind). Pracował tam jako robotnik rolny „u bauera”. Po wojnie, uzupełnił wykształcenie do stopnia średniego. Prawie całe życie pracował jako „pracownik umysłowy” w kilku różnych przedsiębiorstwach. Pan Tadeusz był pierwszym prezesem i założycielem Stowarzyszenia Osób Represjonowanych przez III Rzeszę na terenie Tczewa i powiatu

tczewskiego. Do Stowarzyszenia wstąpił już latem 1990 roku. Pani Wanda Leszkowska podkreśla, że był „bardzo oddany swojej pracy, a przy tym bardzo solidny”. Odpowiedzialnie podchodził do swoich wszystkich działań. Podobnie Kazimiera Loduchowska stwierdza, że T. Guzy „wszystko pomagał załatwić. Zawsze był do dyspozycji”. Obecnie Pan Tadeusz osiągnął 92. rok życia.

Stefania Kościńska

Bohaterka ostatnich dni II wojny światowej. Rodowita Kociwianka. Pani Stefania, nazwisko rodowe Plombon, pochodzi z Koźmina pow. kościerski. Tu urodziła się w 1937 roku. Edukację rozpoczęła w szkole niemieckiej. W marcu 1945 Koźmin znalazł się na linii frontu. Rodzina Plombonów schroniła się w oborze u miejscowego gospodarza. Obora została kilkakrotnie ostrzelana. Kilka osób zginęło. Niespełna ośmioletnia Stefa została postrzelona w prawą rękę i palec u lewej oraz w udo. Ta ostatnia rana okazała się na tyle groźna, że Stefa przez kilka lat była wożona w wózku. Po dojściu do zdrowia, Pani Stefania wiele lat pracowała w miejscowym PGR. Wyszła za mąż, za Henryka Kościńskiego. Wkrótce młodzi zostali rodzicami córki Bożeny. W 1974 roku małżonkowie zamieszkali w Tczewie. Razem przeżyli razem 51 lat. Pani Stefania cieszy się miłością i szacunkiem rodziny, w tym dwóch prawnuczek. Ceni sobie udział w Stowarzyszeniu Represjonowanych przez III Rzeszę.

Kazimierz Zawadzki

Urodził się w 1936 roku w Tczewie. Rodzice – Zygmunt i Józefa Zawadzcy, przy ul. Królewieckiej 23 (dziś Chopina) posiadali sklep z obuwiem. 1 listopada 1939 roku rodzina Zawadzkich w ciągu kilku minut została zmuszona opuścić mieszkanie i Tczew. Droga na poniewierkę i przymusowe ro-

boty wiodła przez fabrykę Arkonę i zamek pokrzyżacki w Gniewie. W 3 tygodnie później, z więzienia w Gniewie, wyrwano nagle ojca rodziny, Pana Zygmunta. Jak się później okazało, został on zamordowany w Szpegawsku – razem z innymi reprezentantami elity przedwojennego Tczewa, Na początku 1940 roku pozostała rodzina Zawadzkich w bydłowych wagonach przetransportowana została do Generalnej Guberni (m. Mordy k. Siedlec). Po kilku miesiącach matkę Józefę zatrudniono w Niemieckiej Fabryce Amunicji w Skarżysku Kamiennej. Dzięki ciężkiej pracy matki (12 godzin na dobę) i jej zaradności, Kazimierz i siostra Krystyna przeżyli okres okupacji. Po zakończeniu wojny, rodzina powróciła do Tczewa i żyła też w niełatwych warunkach. Pan Kazimierz uzupełnił edukację i zajął się działalnością gospodarczą. Prowadził swoją firmę handlową. Od przejścia na emeryturę, Pan Kazimierz działa na rzecz pojednania polsko-niemieckiego, w tym z mieszkańcami zaprzyjaźnionego, partnerskiego miasta Witten.

Krystyna Kunicka

To jedyna siostra Kazimierza Zawadzkiego, urodzona wiosną 1937 roku w Tczewie. Pani Krystyna wyuczyła się zawodu pedagogicznego. Edukację rozpoczęła w Szkole Ćwiczeń przy Państwowym Liceum Pedagogicznym w Tczewie. Po ukończeniu Studium Nauczycielskiego (SN) na jej dyplomie czytamy: „Wychowanie przedszkolne i nauczanie początkowe”. Pracowała w kilku przedszkolach. Łącznie pracowała 36 lat w tczewskich przedszkolach. Na emeryturę przeszła z Przedszkola przy ul. Kaszubskiej. Zrealizowała swoje pasje zawodowe i społeczne.

(cdn)

JAN KULAS

MYDŁO I POWIDŁO, CZYLI O HISTORII RÓŻNYCH RZECZY

Skąd się to wzięło?

Otoczają nas przeróżne przedmioty, z których korzystamy każdego dnia. Uważamy, że ich obecność w naszym życiu jest na tyle oczywista, że rzadko kiedy zastanawiamy się nad pochodzeniem tych rzeczy. A gdyby tak poznać historię przedmiotów i artykułów żywnościowych. Niejednokrotnie zdziwilibyśmy się bardzo. Okazją ku temu będzie wystawa w kamienicy Fabryki Sztuk przy ul. Podmurnej 15, która będzie czynna od drugiej połowy listopada. Zwiedzając ekspozycję, dowiemy się m.in. kiedy został wysłany pierwszy sms, jak wyglądało pierwsze lustro, grzebień, ołówek, co zainspirowało twórcę wieszaka. Poznamy też historię różnych artykułów spożywczych: zupy instant, waty cukrowej, herbaty, keczupu, musztardy i wielu innych. A poniżej przedsmak ciekawostek.

Skarpety

Zanim Rzymianie w II w. n.e. zaczęli szyc skarpety z tkanin, ich funkcję pełniły paski skór czy tkanin lub sfilcowane włosy

Kobieta sprzedająca skarpety, 1931 r.

zwierząt. Takie praskarpety owijano wokół stopy. W średniowieczu szyte skarpety były popularne wśród duchowieństwa i symbolizowały czystość. Około 1000 r. w Egipcie zaczęto dziergać skarpety na drutach. Produkcję skarpet usprawniło wynalezienie w XVI

Uliczny sprzedawca baloników, 1934 r.

w maszyny dziewiarskiej. Wraz z odkryciem nylonu (tkaniny syntetycznej) w 1938 r. produkcja skarpet stała się tańsza.

Balony

Najwcześniejszy balony powstawały z pęcherzy świni

i jelit zwierzęcych. Prototypy balonów – zabawek, znanych nam z współczesnych czasów, opracowano w Londynie w XIX w.

**DARIUSZ WAŁASZEWSKI,
M.K./FABRYKA SZTUK**

ZGŁOSZENIA NA JARMARK BOŻONARODZENIOWY

Wtym roku przedświąteczny handel odbędzie się 7 i 8 grudnia na placu Hallera i ul. Mickiewicza. Podczas jarmarku dozwolona jest sprzedaż artykułów związanych z nadchodzącymi świętami, m.in.: ciasta, słodczy, tzw. małej gastronomii, grzanego wina i piwa, ozdób, choinek, wyrobów rękodzielniczych. Wydarzenie adresowane jest do osób prywatnych, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców.

Każdy, kto chce zostać Wystawcą, powinien zapoznać się z regulaminem wydarzenia i wypełnić formularz dostępny na: www.pchlitarg.tczew.pl. **Rekrutację prowadzi Fabryka Sztuk od 5 października do 4 listopada.** W przypadku dużej ilości zgłoszeń zostanie dokonany wybór propozycji naj-

Jarmark Bożonarodzeniowy 2017

trafniejszych dla charakteru jarmarku.

Handel odbywać się będzie pod zadaszeniem, przeważnie w

drewnianych chatkach. Wystawcy nie ponoszą żadnych opłat.

REPERTUAR

wrzesień • grudzień 2018

CENTRUM
KULTURY
I SZTUKI

WRZESIEŃ

- 2.09 18:00 POŻEGNANIE LATA - NOCNY KOCHANEK, CZARNE KWIATY - koncerty
Stand-up "Elżbietańska na ostro w Tczewie" - Pięta, Chalupka, Van Bendler - Amfiteatr
- 8.09 19:00 TOMASZ CHYŁA QUINTET - koncert w ramach Festiwalu Muzycznego
"Niepodległa wielu wymiarów"
- 23.09 16:00 GDYŃSKA SZKOŁA FILMOWA - pokaz filmów

PAŹDZIERNIK

- 3.10 18:00 „KIM JESTEM?” - spektakl teatralny dla dzieci
program Teatr Polska 2018, Teatr Lalek Pleciuga w Szczecinie
- 6.10 16:00 FESTIWAL FILMOWY TOFIFEST - gość Jarosław Jaworski
- 12.10 20:00 HAŃBA! - koncert, Artystyczne Zagłębie
- 13.10 16:00 „TESTOSTERON” - spektakl teatralny
Nowy Teatr im. Witkacego w Słupsku
- 19.10 19:00 „MALEŃCZUK GRA MŁYNARSKIEGO” - koncert
- 26.10 9:00 TURNIEJ TALENTÓW TEATRALNYCH
- 18:00 PAN TADEUSZ - projekcja filmu z muzyką na żywo - Marcin Pukaluk,
Artystyczne Zagłębie
- 28.10 16:00 „NIEDŹWIEDZ I MASZA - gdzie moja kasza?” - spektakl dla dzieci
Państwowy Teatr Lalki „Tęcza” ze Słupska
- 31.10 19:00 ZADUSZKI JAZZOWE - Adam Wendt & Friends feat Mike Russell,
oraz My Serenade (Francja)

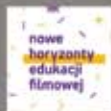
LISTOPAD

- 9.11 18:00 „KASIEŃKA” - spektakl teatralny dla młodzieży
program Teatr Polska 2018, Miejski Teatr Miniatura w Gdańsku
- 10.11 17:00 „MADE IN POLAND” - koncert Orkiestry Kameralnej Progress
pod dyrekcją Szymona Morusa, Narodowe Święto Niepodległości
- 17.11 22. OGÓLNOPOLSKIE SPOTKANIA CHÓRÓW MĘSKICH
- 19-23.11 XI FESTIWAL TWÓRCZOŚCI KOCIEWSKIEJ im. Romana Landowskiego
- 20.11 9:00 „BAKTERIUSZ I PRÓCHNIAK” - spektakl dla dzieci
11:00 Teatr Komedii Vallidal
- 30.11 18:00 PARADA GWIAZD TELEWIZJI TVS - koncert

GRUDZIEŃ

- 1.12 17:00 KABARET JURKI w programie „Święta Polskie”
- 2.12 17:00 CHÓR DZIECIĘCY PASSIONATKA - koncert świąteczny
- 6.12 12:00 SPOTKANIE Z MIKOŁAJEM - Plac przed Urzędem Miejskim
- 8.12 18:00 „DZIADEK DO ORZECHÓW” - balet do muzyki Piotra
Czajkowskiego, Imperial Lviv Ballet
- 31.12 18:00 GALA SYLWESTROWO-NOWOROCZNA- Koncert Wiedeński
Wystąpią: Orkiestra Królewska, soliści Operetki Kijowskiej i Sceny
Lwowskiej, tancerze Narodowego Teatru Opery i Baletu w Odessie

Repertuar może zostać wzbogacony o nowe wydarzenia. Informacje na naszej stronie internetowej i FB

SEZON 2017/2018

PORANKI FILMOWE

Podaruj Bon na Kulturę
bliskim, pracownikom
lub ukochanej osobie!
Bony dostępne w
dwóch nominałach:
50 zł i 100 zł.
Szczegóły w kasie.

partner wypaszek

Ta jedna karta
wystarczy, żeby
swobodnie korzystać
ze wszystkich
bibliotek publicznych,
a w CKiS zakupić
jeden bilet z 10 %
rabatem

Centrum Kultury i Sztuki
Tczew, ul. Wyszyńskiego 10
ckis@ckis.tczew.pl
www.ckis.tczew.pl

**KONKURS
FOTOGRAFICZNY
O NAGRODĘ PREZYDENTA TCZEWA
CZTERY PORY ROKU W TCZEWIE
KALENDARZ 2019**

ZGŁOSZENIA DO: **31 PAŹDZIERNIKA 2018**

PULA NAGRÓD: **3500 zł**

